

# kijkwijzer

## TAALONTWIKKELEND LESGEVEN IN HET HOGER ONDERWIJS

### 1. Context

#### SCHEPT DE DOCENT EEN GEPASTE CONTEXT VOOR DE NIEUWE LEERSTOF DIE HIJ AANBRENGT?

- Wordt de voorkennis van de studenten gebruikt als kapstok?
- Sluit de docent aan bij de interesses van de studenten?
- Zorgt hij ervoor dat de studenten zich betrokken voelen bij het onderwerp?
- Geeft hij voorbeelden?
- Vraagt hij voorbeelden?
- Situeert hij de les in de lessenreeks?
- Legt hij een verband naar het beroep/ latere werklevens?

### 2. Interactie

#### 2.1 IS ER VOLDOENDE TIJD VOOR TAALPRODUCTIE IN INTERACTIE?

- Krijgen de studenten de kans om hun kennis en voorkennis te verwoorden?

- Verwoorden studenten oplossingen of uitleg bij de antwoorden?
- Krijgen alle studenten voldoende kansen om taal te produceren, niet alleen durvers en taalsterke studenten?
- Stellen de studenten elkaar vragen? Wisselen ze kennis uit? Mogen ze samenwerken?

#### 2.2 IS HET TAALANBOD VAN DE DOCENT RIJK, VERZORGD EN AFGESTEMD OP DE STUDENTEN?

- Drukt de docent zich niet te moeilijk of te gemakkelijk uit?
- Pendelt de docent heen en weer tussen alledaagse verwoording en academisch taalgebruik?
- Gebruikt de docent een verzorgde en duidelijke taal?
- Spreekt hij rustig?
- Articuleert hij duidelijk?

### 3. Taalsteun

#### 3.1 GEEFT DE DOCENT TAALFEEDBACK?

- Herhaalt hij goede taaluitingen van studenten?
- Parafraseert hij?
- Bevestigt de docent de studenten positief

- als ze spreken en schrijven?
- Helpt hij de studenten te formuleren?
- Herformuleert hij de taaluitingen van studenten?
- Geeft hij voorbeeldformuleringen?
- Corrigeert de docent taaluitingen van de studenten?

### 3.2 BEVAT HET LESMATERIAAL VISUELE TAALSTEUN, VISUELE ONDERSTEUNING?

- Staan er in het materiaal schema's en afbeeldingen?
- Wordt het bord gebruikt om begrippen te noteren, verduidelijken of om bord-schema's te maken?
- Krijgen studenten bij opdrachten spreek- of schrijfkaders?
- Werkt de docent met concrete voorwerpen en attributen ter verduidelijking van abstracte begrippen?
- Wordt de kennis voorgesteld in een woordweb of een mindmap?

### 3.3 IS ER AANDACHT VOOR TAALLEER-STRATEGIEËN?

- Leren de studenten omgaan met moeilijke woorden?
- Krijgen ze aanwijzingen bij het lezen van teksten?
- Worden ze gestimuleerd om te noteren?

- Heeft de docent oog voor de aanpak van lezen, luisteren, schrijven en spreken?

## 4. Extra

### ZIJN DE INSTRUCTIES VOOR OPDRACHTEN IN DE LES, VOOR TAKEN EN OP EXAMENS DUIDELIJK?

- Worden de instructies duidelijk en kort geformuleerd?
- Zijn de instructies visueel ondersteund?
- Krijgen de studenten één goedkeuzen voorbeeld of wordt er een demonstratie gegeven?
- Voert de docent een begripscontrole uit?
- Volgt de docent tijdens de opdracht de uitvoering op door rond te lopen en te observeren?



*De kijkwijzer maakt deel uit van het pakket 'Taalontwikkelen lesgeven in het hoger onderwijs. Hoe doe je dat?'*

© Artevaldehogeschool, Dienst studieadvies en HUB-KAHO, met de steun van de Orde van den Prince.